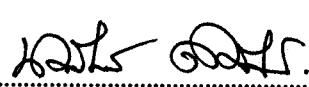
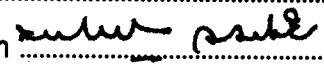

นางลักษณ์ ดิษฐวงษ์ : แนวทางการตั้งถิ่นฐานของชุมชนบนพื้นที่สูง ในบริบทของการจัดการเขต
พื้นที่ป่าอนุรักษ์และสิ่งแวดล้อม : กรณีศึกษา ชุมชนในเขตอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์
จังหวัดเชียงใหม่ อ. ที่ปรึกษา : รศ. ดร. บรรณโคภีรัฐ เมฆวิชัย, อ. ที่ปรึกษาร่วม :
ผศ. ดร. อุไรวรรณ ตันกิมยง ; 150 หน้า. ISBN 974-334-488-8.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดตั้งถิ่นฐานบนพื้นที่สูงว่า ชุมชน
สามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ถ้ามีความเหมาะสมสอดคล้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรวบรวม
ข้อมูลจากเอกสาร จากการสำรวจภาคสนามและการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องในด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม
ประชากร ระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการ นโยบายโครงการพัฒนาพื้นที่ของรัฐ ข้อจำกัดทางกายภาพและสภาพ
ปัญหาที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่ศึกษาซึ่งเป็นเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ พบว่าการตั้งถิ่นฐานของชุมชนในพื้นที่ที่มีการขยายตัว
จำนวนพื้นที่เพื่อการอยู่อาศัย พื้นที่เพื่อการเกษตรและพื้นที่ป่าไม่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่พื้นที่ไร่ร้างและป่า
เสื่อมโทรมมีจำนวนลดลง นอกจากนั้นยังพบว่าลักษณะและข้อจำกัดทางกายภาพของพื้นที่ รวมทั้งลักษณะทาง
สังคมของชุมชนมีผลต่อลักษณะของการตั้งถิ่นฐานและการใช้ที่ดินในเขตพื้นที่ป่าไม้

กลุ่มชุมชนสำคัญในพื้นที่มี 2 กลุ่มคือกลุ่มชนชาวม้งและกลุ่มชนชาวกะเหรี่ยงหรือชาวปกากะญอ
กลุ่มชุมชนทั้งสองมีความแตกต่างกันทางด้านชาติพันธุ์วิถีชีวิตความเชื่อ ลักษณะการตั้งถิ่นฐานและการใช้ประโยชน์
พื้นที่ดินของชุมชน ในอดีตชุมชนชาวม้งมีลักษณะการผลิตในแบบไร่เลื่อนลอยปลูกฝิ่นเป็นพืชหลัก ซึ่งเป็นวิธีการ
ที่ส่งผลเสียต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ส่วนชาวกะเหรี่ยงมีลักษณะการผลิตในแบบไร
หมุนเวียนปลูกข้าวเป็นพืชหลัก มีลักษณะการใช้ประโยชน์ป่าไม้ที่สอดคล้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม ในปัจจุบันกลุ่มชุมชนทั้งสองมีการเปลี่ยนแปลงลักษณะการผลิตทางการเกษตรเป็นแบบเกษตรกรรม
สมัยใหม่และวิถีชีวิตของชุมชนเปลี่ยนแปลงไปสู่ความทันสมัย ความมั่นคงในการตั้งถิ่นฐานของชุมชนขึ้นอยู่กับ
นโยบายในการจัดการพื้นที่ป่าของรัฐเป็นสำคัญ

การกำหนดแนวทางในการตั้งถิ่นฐานของชุมชนบนพื้นที่สูงที่เหมาะสม เพื่อใช้เป็นยุทธศาสตร์ในการ
จัดการพื้นที่ป่าอนุรักษ์และสิ่งแวดล้อม ไม่สามารถใช้นโยบายการจัดการพื้นที่ป่าอนุรักษ์ในรูปแบบเดียวได้ แต่จะ
ขึ้นอยู่กับความแตกต่างของพื้นที่และชุมชนในแต่ละพื้นที่ โดยต้องคำนึงว่าการตั้งถิ่นฐานของชุมชนในเขตพื้นที่ป่า
อนุรักษ์จำเป็นต้องมีเงื่อนไขและข้อจำกัด เพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมคงความสมบูรณ์ตลอดไป

ภาควิชา	การวางแผนภาคและเมือง	ลายมือชื่อนิสิต	
สาขาวิชา	การวางแผนภาค	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา	
ปีการศึกษา	2542	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	